

ОД ЧЕГА ЗАВИСИ УСПЕШАН ПАСТИРСКИ РАД?

Од данашњих црквених пастира чујемо често тужбу да је пастирски рад у данашњем времену и у давашњем друштву тежак и да нема успеха, или га има само у малој мери. Личност пастирева се не поштује више као некад, а речи његове мало њих примају с вером и жељом да живе по њима. Нарочито је немоћна и без плода реч пастирева код интелигенције. Као последица свега овога јавља се код многих данашњих пастира губљење воље и одушевљења за даљи пастирски рад у цркви. Зар је вредно говорити стаду које не слуша гласа пастирева — ?

Не можемо, на жалост, рећи, да су тужбе данашњих црквених пастира неоправдане или претеране, и, баш зато, не смемо преко њих прелазити брзо и лако, него треба изнаћи и утврдити узроке овим немилим појавама и фактима на која се туже данашњи црквени пастири, па онда те узроке уклањати и уклонити. Само до малаксавања у вршењу пастирске службе не би смело доћи ни у ком случају, па ни онда ако се, и поред најбоље воље и труда, не покажу одмах плодови пастирског рааа.

Ваља знати да рад црквених пастира међу људима није никад био лак и није увек био успешан, плодан. С колико је само борбе с противницима и с „родом неверним и наопаким“ протекао живот и рад највећег и савршеног пастира, Исуса Христа! Исус је учио људе као нико до њега, чинио је дела којима се дивео народ и каква се никад нису видела у Израилу, па ипак није нашао вере и одзива код својих. Многи га његови, и поред свега овога, и поред његова живота у коме је све било светло и савршено, нису примили и признали за Учитеља и Спаситеља који је од Бога дошао. За све добро што је рекао и учинио људима, била му је нај-после плата: смрт на крсту!

Знајући добро да су људи зли (Мат. 7, 11), Исус је и своје апостоле и ученике спремао на тешкоће и опасности на које ће наилазити у своме мисионарском и пастирском раду. „Неће их сви хтети примити, нити ће сви хтети да чују речи њихових“ — рекао је Исус својим апостолима кад их је слао на рад у народу (Мат. 10, 14), Апостоли су међу људе ишли као овце међу вукове (Мат. 10. 16).

Проповедајући и ширећи еванђеље међу разним народима, оснивајући и утврђујући хришћанске цркве по разним градовима, апостоли су у пуној мери осетили све тешкоће и горчине те службе и тога рада. И поред свега труда, настојања, наговарања, убеђивања, преклињања, показивања Духа и силе, апостолска реч није увек и код сваког имала успеха. Они који су били одређени за живот вечни: прости, слаби и презрени на овоме свету, примали су је с вером (Дел. 13, 48.; 1 Кор. 1, 26—28), али за друге, „мудре, силне и племените“, била је апостолска реч о крсту, проповед о распетоме Христу, Сину Божјем, који је својом смрћу на крсту спасао свет, лудост и безумље (1 Кор. 1, 18, 23). Атињани су се ругали апостоли Павлу и његову учењу о ускрсу мртвих (Дел. 17, 32). Ово и слично морало је проповеднике еванђеља довести до уверења, да „вера није свију“ (2 Сол. 3, 2) и да има „позваних“, којима је распети Христос Божја сила и Божја мудрост, и има таквих „који пропадају“, којима је реч о крсту лудост (1 Кор. 1, 18—25).

До суза је знао бити жалостан апостол Павле због неуспеха своје проповеди, али никада није клонуо, никада није изгубио био наду и храброст за даљи рад, уз помоћ Божју и помоћ Господа Исуса. Није се стидео еванђеља, него га је, с пуно вере да је оно сила Божја на спасење свакоме који верује, смело и храбро проповедао пред свима: пред царевима и слугама, пред мудрима и простима, пред богатима и сиромашнима. И само је тако од „малог стада“ (Лук. 12, 32), временом, постало велико стадо.

Нема сумње да успех сваког проповедника и учитеља, па и хришћанског пастира, зависи пре свега од садржине његове проповеди и науке, од тога шта он проповеда и учи.

Као што су некада апостоли, тако и данашњи пастири хришћанске цркве проповедају и уче науку Христову, Божју. И шта би било природније него да сви људи прихвате и пригрле ову науку. Па ипак није тако. Није тако било у прошлости, па није ни данас. Као што су многи савременици апостола у апостолској проповеди и науци гледали не науку и мудрост Божју, коју би сви људи морали примити и прихватити, него само науку и мудрост људску, тако је и данас за многе људе хришћанска наука коју проповедају хришћански пастири, наука човека Исуса, наука његових апо-

стола, наука хришћанске цркве, дакле: наука људска, у којој није све тачно, савршено и вечно и у којој има и истина које људски ум не може да прими. И за многе данашње људе је хришћанска наука „тврда беседа“ (Јов. 6, 60), па се не треба чудити што и данас многи окрећу леђа хришћанству и хришћанским проповедницима и пастирима. „Вера није свију“; немају сви људи овога „дара Божјег“ (Ефес. 2, 8) — то ће бити искуство и уверење и многих данашњих црквених пастира.

Успех пастирског рада зависи, даље, свакако и од времена у коме пастир живи и дела. Ако су времена така, да људи не траже царства Божјег и његове праведности, ако су они далеко од Христових етичких начела и идеала, ако им је сва брига земаљска срећа и задовољство, ако место Богу служе мамони и т.д., тада ће, нема сумње, речи хришћанског учитеља и пастира падати на рђаву и неплодну земљу и остајаће без плода. Црквеног пастира, истина, не сме ово декуражирати, али ће требати много труда, борбе и времена, док пастир најпосле не успе да увери своје стадо да „је једно потребно“ (Лук. 10,42) и да без вере у Бога и без поштовања и вршења његова и Христова закона нема за човека мирна и срећна живота ни на земљи. Ту ће пастиру од велике помоћи бити и немиле и нежељене, штетне и опаке последице живота без вере у Бога и без поштовања његова закона.

Али, као што нам показује живот и рад апостола и њихових ученика, успех хришћанског проповедника и пастира не зависи само од садржине његове проповеди и науке и од времена у коме проповеда и учи, него много, врло много и од саме личности проповедникове и пастиреве; од његових атрибута, од његова живота и од његових дела. Што не може реч пастирева, учиниће често његов хришћански живот и његова добра дела. Каква сила лежи у добрим делима хришћанског проповедника и пастира, види се и из речи Спаситељевих у Мат. 5,16. Не речи, него добра дела хришћанског пастира учиниће да ће људи славити Оца небеског, кога проповеда и јавља хришћански проповедник и пастир. И обратно: греси и грешна дела пастирева била су и биће увек сметња еванђељу, сметња успешном пастирском раду, па често чак и разлог да се хули

на име Божје! (Римљ. 2,24). Ни најлепше речи, ни најлепше беседе хришћанског пастира неће имати успеха ако иза њих стоје или долазе рђава дела.

Чиме су побеђивали свет прости и нешколовани рибари? Чиме је освајао људе „у говору невешти“ (2 Кор. 11,6) апостол Павле? Свакако врло много својом личношћу, својим држањем, својим животом, својим радом и својим делима. Ту је он био много јачи од свих својих противника, и то му је доносило победу. Знао је да је љубав највећа и најмоћнија врлина хришћанска, па је љубио све људе, и своје непријатеље (Римљ. 12,20). Свима је праштао, све је подносио. Радовао се с радоснима и плакао је с плачнима (Римљ. 12,15). Свима је био све и за све се бринуо (1 Кор. 9,22; 2 Кор. 11,28). Свима је био слуга и себе је понижавао да би се други повисили (2 Кор. 11,7). Био је ватрени и неуморни радник, коме ни живот није био ништа, само да сврши свој пут и службу коју је примио од Господа Исуса (Дел. 20,24). Био је неустрашиви борац за веру коју је проповедао, за коју је страдавао и све јуначки подносио (ср. 2 Кор. 11,23 и д.) и за коју је, најпоследње, и живот свој дао. Само је така вера имала права да и друге позива да верују и само је така вера могла стварати веру и код других и хришћанству донети победу!

Данашњи црквени пастири — Богу хвала — не налазе се у опасностима у којима су се некад налазили први хришћански проповедници и немају да за своју веру подносе све оно што су подносили они, али се, дабогме, и од данашњих пастира Христове цркве, као проповедника, учитеља и чувара хришћанске вере и хришћанског живота, тражи, да у пуној мери и сами имају оно што траже од других: веру, и то живу веру т.ј. веру која ће се показивати у животу, у делима њиховим (Јак. 2,18). И данашњи црквени пастири морају бити со земљи и светлости свету (Мат. 5,13—14). Људи треба да виде њихова добра дела, па ће онда, по речима самога Спаситеља, славити Бога кога проповедају хришћански проповедници (Мат. 5,16),

Само својим хришћанским животом, угледајући се на Христа и његове апостоле и чинећи то што су чинили ови, моћи ће се данашњи црквени пастири успешно борити против сумње и неверовања данашњег света и људе задобивати за еванђеље, за веру у Бога и Господа Исуса. Само својим хриш-

ћанским животом стећи ће данашњи црквени пастири углед и поштовање које им припада, и њихов пастирски рад неће бити тада, без успеха и плода, него ће бити успешан и плодан. „Него буди пример вернима, у речи, у живљењу, у љубави, у вери, у чистоти“ — рекао је апостол Павле своје ученику и младоме епископу Тимотеју (1 Тим. 4,12).

Без праве, живе вере, вере која је пламтела у срцима првих хришћанских проповедника и којом су ови побеђивали стари свет и људе покоравали вери Христовој, нема и не може бити успешног пастирског рада ни данас! Без праве вере нема и не може бити успешне борбе за веру!

Како да задобије за веру црквени пастир данашњег, не верног човека, ако овај ни у животу, поступцима и делима црквеног пастира не може да види ту веру?!

И од речи, али још много више од живота и дела црквеног пастира зависи успех његова пастирског рада. Где црквени пастир не успе ни речју ни примером -- он је учинио своје и скинуо је са себе одговорност за изгубљену овцу.

Д. Стефановић
